

Praznovali bomo 20-letnico podjetja

Prihodnje leto bo označeno že kot 20. leto obstoja, dela, problemov in uspehov podjetja Jelovica. Družbeno-politične organizacije in samoupravni organi podjetja so mnenja, da je bila prehojena pot Jelovice dinamična, pestra in tudi uspešna, zato je prav, da se ob 20-letnem mejniku ozremo nazaj na tista dela in delavce, ki so Jelovico gradili takšno kot danes je in postavili nove delovne cilje za naprej.

Centralni delavski svet je na svoji 6. redni seji, dne 7. avgusta 1974, za praznovanje 20-letnice podjetja imenoval posebni odbor v naslednji sestavi:

1. Tine Kokelj — predsednik
2. Miloš Zakotnik — podpredsednik
3. Janez Tušek — sekretar in predsednik komisije za propagando (člana: 1. Stanka Emeršič, 2. Milan Rozman)
4. Vlado Vendramin — član in predsednik komisije za odlikovanja (člana: 1. Anton Madjar, 2. Ivanka Platiša)
5. Anton Kužnik — član in predsednik komisije za organizacijo centralne prireditve (člana: 1. Franc Stražar, 2. Franc Pavlin)

6. Franc Gaber — član in predsednik komisije za šport (člana: 1. Franc Jenko, 2. Anton Eržen)

7. Ivan Breznik — član in predsednik komisije za kulturni program v okviru 20-letnice (člana: 1. Srečo Peklaj, 2. Brane Medja)

8. Gabrijel Trampuš — član in predsednik finančne komisije (člana: 1. Albinca Berce, 2. Marija Freljih)

9. Pavle Mrak — član
10. Franc Zaplotnik — član
11. Jože Demšar — član
12. Nuko Markelj — član
13. Janez Umnik — član.

Centralni delavski svet je odboru dal naslednja okvirna navodila in zadolžitve:

a) Proslava 20-letnice naj se podkrepí z vsemi pomembni-

mi dogodki v letu 1975 s tem, da se da večji poudarek tistim akcijam, ki imajo trajnejšo vrednost za delovno organizacijo, pri čemer je mišljena tudi centralna proslava celotnega kolektiva.

b) Najbolj zaslužnim delavcem kolektiva, zlasti tistim, ki že več kot 10 oz. 20 let delajo v delovni organizaciji, naj se podelijo ustrezna priznanja.

c) Stroški celotnega programa praznovanja 20-letnice podjetja naj ne presegajo 250.000 din. V te stroške niso šteta priznanja oz. nagrade, ki pripadajo delavcem, ki so 10 oz. 20 let zaposleni v našem podjetju.

d) Odbor je dolžan centralnemu delavskemu svetu v roku treh mesecev predložiti program praznovanja 20-letnice.

e) Po končanem praznovanju je odbor dolžan centralnemu delavskemu svetu predložiti poročilo o poteku praznovanja, na podlagi katerega se bo predlagala razrešnica odboru za praznovanje 20-letnice podjetja.

Izvoljeni odbor je 20. 8. 1974 že imel svojo prvo sejo in je sprejel naslednje sklepe:

1. Smernice centralnega delavskega sveta se v celoti podprejo in so osnova za organizacijo praznovanja 20-letnice.

2. Praznovanje 20-letnice podjetja se mora povezati z vsemi pomembnimi prreditvami v letu 1975. V tem letu mora biti vsa Jelovica prežeta s praznovanjem svojega jubileja, poudarek pa naj bo na tistih akcijah in oblikah praznovanja, ki imajo za kolektiv trajnejšo vrednost.

3. Vse komisije so dolžne do 30. 9. 1974 predložiti sekretarju odbora program akcij v letu praznovanja (časovna opredelitev, potrebna sredstva, stroški ipd.).

4. Težišče operativnega dela je na komisijah, odbor pa sprejema programe in koordinira celotno delo komisij.

5. Sestanki naj bodo pripravljeni, kratki in redno vsak mesec, v zaključni fazi priprav na tudi pogosteje.

6. Predsedniki komisij se pooblastijo, da imajo pravico zahtevati potrebne podatke za pripravo in izvedbo programa od posameznih služb podjetja.

7. Odbor in komisije naj k pripravi in izvedbi praznovanja 20-letnice vključijo čim širši krog članov našega kolektiva.

Naloga odbora in komisij so predvsem organizacijsko-koordinacijskega značaja, kajti doseči želimo, da bo z akcijami in praznovanjem 20-letnice prežet celotni kolektiv.

Tine Kokelj

Nekaj besed v premislek

V 19. številki našega glasila JELOVICA je bil objavljen družbeni dogovor o enotnih načelih in merilih kadrovske politike v SR Sloveniji in občini Škofja Loka.

S sprejetjem tega družbenega dogovora pa se postavlja vprašanje, kako te naloge, ki jih dogovor vsebuje tudi izvajati in urejati. OZD se med ostalim obvezuje, da bo zmanjšala in postopoma odpravila tudi razlike med zahtevano in dejansko izobrazbo zaposlenih. Po analizi potreb strokovnosti, ki jih zahteva posamezno delovno mesto bo potrebno ugotoviti ali je dotični, ki opravlja delo na določenem delovnem mestu za to delo dovolj usposobljen. Delavci, ki zasedajo delovna mesta, za katera nimajo predpisane izobrazbe, bodo morali to manjkajočo ali pomanjkljivo izobrazbo pridobiti, ne glede na to, da delo na istem delovnem mestu zadovoljivo opravljajo že dalj časa.

V sporazumu nastopa kot pglavitni faktor in pravica do zasedbe delovnega mesta odgovarjajoča šolska izobrazba — izkaz o strokovni usposobljenosti.

V sporazumu je tudi določen rok, do katerega morajo podpisniki tj. tudi naša OZD, dopolniti in prirediti svoje akte o sistemizaciji delovnih mest. Ta rok je 31. 12. 1975.

Istočasno s to nalogo pa nastopa tudi dolžnost posameznikov, da se odločijo za pridobitev strokovnosti, ki jih zahteva njihovo delovno mesto in za katerega še nimajo zahtevane izobrazbe. Manjkajočo izobrazbo si bodo morali pridobiti v enakem času kot traja redno šolanje, razen za višjo in visoko šolo, ki pa je še enkrat daljši kot traja redni študij.

Rok je kratek, zato pa bo OZD omogočila in pomagala vsem, ki imajo interes, da bodo pomanjkljivo izobrazbo pridobili. Kdor te izobrazbe v tem času ne bo pridobil, bo razporejen na prosto delovno mesto, ki bo po zahtevnosti enakovredno stopnji njegove strokovne izobrazbe. Toliko v premislek vsem, ki nimajo še kvalifikacije ali strokovne izobrazbe.

Demetrij Crnjač

Stanovanjska problematika

Nov način kreditiranja

Vezava sredstev organizacij za posojilo

V prejšnji številki smo si na kratko ogledali nov način namenskega varčevanja posameznika, sedaj pa si oglejmo še namensko varčevanje podjetja in načine koriščenja teh privarčevanih sredstev.

Organizacija, ki pogodbeno veže svoja sredstva v banki za najmanj 5 let in najdalj 25 let, dobi po desetih mesecih čakalne dobe od dneva vplačila teh sredstev pravico do posojila v višini do 175 % od zneska vezanih sredstev.

Organizacija lahko vplača pogodbeni znesek z enkratnim pologom ali mesečnimi obroki. Pri vezavi sredstev z mesečnimi obroki je za vsak obrok tudi 10-mesečna čakalna doba. Čakalna doba 10 mesecev se lahko tudi podaljša, in sicer:

— za 18-mesečno čakalno dobo ima organizacija pravico do posojila v višini do 210 % od zneska vezanih sredstev,

— za 24-mesečno čakalno dobo do 250 %, — za 36-mesečno čakalno dobo pa do 290 %.

Pogodbena doba vezave začne teči od prvega v naslednjem mesecu, ko poteče čakalna doba.

Organizacija lahko veže svoja sredstva pogodbeno tudi tako, da sklene pogodbo o vezavi sredstev določen znesek, ki ga vplača v 10, 18, 24 ali 36 enakih mesečnih obrokih, ki se štejejo v čakalno dobo. Mesec dni po vplačilu zadnjega, to je 10., 18., 24. ali 36. obroka, dobi organizacija pripadajoče posojilo.

Pri vplačilu zaporednih obrov in pri čakalni dobi:

— 10 mesecev, dobi organizacija pravico do posojila v

višini do 140 % od zneska vezanih sredstev,

— 18 mesecev, do 170 % posojila,

— 24 mesecev, do 200 % posojila,

— 36 mesecev, do 230 % posojila od zneska vezanih sredstev.

Pogodbena doba vezave sredstev začne teči od prvega v naslednjem mesecu, ko poteče čakalna doba. Odstotek višine posojila določi podružnica banke v okviru kreditne bilance, v skladu s poslovno politiko banke in po načelih družbenega dogovora.

Če organizacija po pogodbi ne vplača enega ali več zaporednih mesečnih obrov, se ji s pogodbo določena čakalna doba podaljša za toliko mesecev, kolikor mesecev kasni s plačilom zaporednih mesečnih obrov.

Če organizacija hoče vezati tako velik znesek, da bi po-

družnica banke težko izpolnjevala pogoje, le-ta lahko spremeni pogoje iz pravilnika tako glede odstotka kot glede odplačilne dobe.

Odplačilna doba za posojila na podlagi vezave sredstev je za eno leto krajša od dobe vezave teh sredstev.

Odplačilna doba za posojila samoupravnim stanovanjskim skupnostim in organizacijam je izjemoma lahko za 10 % do 20 % daljša od dobe vezave, če je povprečni mesečni OD delavcev v letu pred sklepanjem posojilne pogodbe nižji od takratnega republiškega povprečja mesečnega OD na delavca.

Podružnica banke lahko na predlog organizacije podaljša ali skrajša dobo vezave sredstev med čakalno dobo, prav tako pa lahko pogodbo o vezavi sredstev tudi razveljavi. Za vsako spremembo pa je

(Nadaljevanje na 2. str.)

(Nadaljevanje s 1. str.)

potrebno skleniti dodatek k pogodbi.

Po končani čakalni dobi predloži organizacija podružnici banke zahtevek za posojilo, ki ga lahko porabi za:

— nakup ali zidavo najemnih stanovanj za svoje delavce,

— dodelitev posojila delavcem, s tem, da sama vrača posojilo podružnici banke.

Organizacija lahko prenese posojilo na poseben račun za postojanje pri podružnici banke, ki potem kot pooblaščenca oseba sklepa z delavci posojilne pogodbe po pogojih, predpisanih s strani samoupravnih organov organizacije.

Ce organizacija sama najema posojilo, mora skupaj s pismenim zahtevkom za posojilo predložiti še:

— izvleček iz sklepa sodišča o registraciji s podatki o osebah, ki so pooblaščenca za podpis posojilne pogodbe,

— pismo izjavo organa samoupravljanja o najetju in namenu porabe posojila in zagotovilo, da bo vsako leto pri delitvi dohodka namenila ustrezna sredstva za odplačevanje posojila,

— ustrezno dokumentacijo iz zaključnega računa, po kateri je razvidna kreditna sposobnost organizacije.

Sele po predložitvi vseh naštetih dokumentov izda podružnica banke obvestilo o odobritvi posojila.

Pravico do posojila lahko organizacija prenese tudi na člane svoje delovne skupnosti pod istimi pogoji in po sklepu organa samoupravljanja.

Vezana sredstva se obrestujejo po 2% obrestni meri enkrat letno. Obresti se lahko pripisuje k glavnici ali pa izplačajo organizaciji.

Obrestna mera za posojilo pa je 4%. Po 10 letih pa se obrestna mera zviša na 6% za ves še neodplačani del posojila. Organizacija vrača posojilo v polletnih anuitetah, občani pa v mesečnih obrokih, ki znašajo 1/6 polletne anuitete.

Združeno posojilo za delavca

Organizacija veže v podružnici banke denarna sredstva za določen čas, pravico do posojila pa prenese na člane delovne skupnosti. Delavec, ki sam namensko varčuje, dobi po končani varčevalni dobi pravico do posojila. Obe posojili se nato s soglasjem obeh strani združita v eno posojilo.

Obrestna mera združenega posojila je 4%, po desetih letih odplačevanja pa 6%. Delavec vrača posojilo v rednih mesečnih obrokih. Če pa znaša odplačilo manj kot plačilo stanarine, se odplačilna doba lahko ustrezno skrajša.

(Nadaljevanje na 3. str.)

Letošnja lesariada, peta po vrsti, odkar so se lesarski delavci zbrali na prvi takšni športni prireditvi v Novem mestu, je bila v vseh ozirih najuspešnejša. To dokazuje do podrobnosti izvedena organizacija, ki je bila to pot v rokah športnega društva SLOVAN na Kodeljevem v Ljubljani. Število nastopajočih ekip je bilo letos rekordno, saj se je tekmovanj udeležilo 43 delovnih organizacij lesne stroke iz skoraj vse Slovenije. Nastopilo je preko 1700 lesnih delavcev — športnikov, ki so se med seboj pomerili v šestih športnih disciplinah in sicer v nogometu,

škoda je, da letos dekleta niso nastopila, saj bi se to močno poznalo pri končni — generalni uvrstitvi.

Tekmovanja so bila na sporedu že v petek, 13. septembra. To so bila v večini primerov predtekmovanja, finalni boji pa so bili naslednji dan, 14. septembra. Praznično vzdušje je bilo zaznati na vsakem koraku. Veličastna parada neštetih barv tekmovalnih dresov z emblemi in naslovi številnih lesarskih delovnih organizacij Slovenije, se je ob prekrasnem vremenu razvila po lepem stadionu ljubljanskega SLOVANA.

odbojki, kegljanju, streljanju, balinanju in šahu.

Kot doslej na vseh lesariadah, je tudi na letošnji nastopila Jelovica, ki je bila zastopana v vseh panogah. Le v šahiranju in odbojki so bili samo moški zastopniki. Prav

Največ ekip, 39 po številu, je nastopilo v kegljanju za moške. Naslednje mesto zavzema streljanje pri moških. Nastopilo je 33 moštev. Najmanj ekip pa je bilo zastopanih pri odbojki za moške, 16 ekip, kar je še vedno zadovoljivo.

Mali nogomet:

Med 31 ekipami je prvo mesto zasedla LIPA iz Ajdovščine, ki je v finalu premagala ekipo LIP Bled. Moštvo Jelovice je v predtekmovanju zasedlo 2. mesto, zato se v naslednje kolo ni uvrstilo. Kljub temu so v končni razvrstitvi naši nogometaši zasedli še

vedno dobro 14. mesto. Premagali so moštvo GLIN iz Nazarij in moštvo KLASOPREME iz Dutovelj, izgubili pa so z nogometaši SLOVENIJALESA iz Radomelj.

Za Jelovico so nastopili: Mohorič, Milošević, Prevodnik, Remič, Završnik, Lazovič, Lonev, Roksandič in Reja.

Odbojka:

Nastopilo je 16 moštev. Prvo mesto je zasedla ekipa NOVOLES iz Novega mesta. Jelovica v postavi: Grošelj, Medja, Novak, Verčič, Lebar,

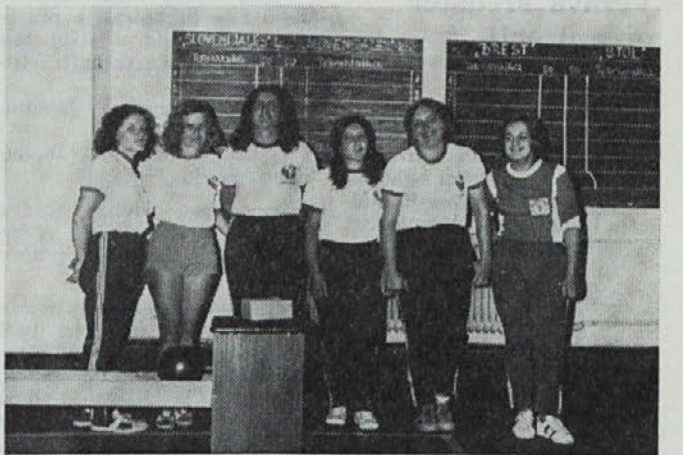
Lazendič in Bondi je zasedla 12. mesto. Premagala je moštvo LIP Bled. Kljub temu se naši odbojkarji niso uvrstili v naslednje kolo, saj so naslednji dve tekmi tesno izgubili.

Kegljanje — moški:

Kegljanje za moške je bilo najštevilneje zastopano. Nastopilo je 39 moštev, med temi tudi Jelovica, ki je zasedla s 1068 podrtimi keglji 33. mesto, kar je doslej najslab-

ša uvrstitev na tovrstnih tekmovanjih. Najboljši so bili kegljači MEBLA iz Nove Gorice s 1274 podrtimi keglji. Za Jelovico so kegljali: Mrak P., Mrak F., Medja, Pavlin, Eržen in Umnik.

Kegljanje — ženske:

V tej skupini je nastopilo 18 ekip. Prvo mesto je zasedla ekipa BREST iz Cerknice s 1060 podrtimi keglji. Jelo-

vica je zasedla 12. mesto z 877 podrtimi keglji. Za Jelovico so nastopile naslednje tekmovalke: Gabrova, Oblakova, Vidovičeva, Zupančičeva, Kukčeva in Peternelova.

Streljanje — moški:

V streljanju za moške je nastopilo 33 moštev, med temi tudi zastopstvo naše Jelovice, ki je s 1094 krogi zasedlo

solidno 14. mesto. Zmagali so strelci LIP Slovenske Konjice s 1194 krogi. Za Jelovico so streljali: Bozovičar, Umnik, Frelj, Sever in Oman.

Šah:

Prvo mesto v šahu je zasedlo moštvo STOL iz Kamnika z 29 točkami, Jelovica pa je zasedla 10. mesto s 14 točkami. Za Jelovico so šahirali: Rupar, Kalan, Bertonec, Medja in Vendramin.

5. lesariada je za nami. Z zadovoljnimi smo lahko z organizacijo letošnjih tekmovanj, po kvaliteti ekip pa tudi po množični udeležbi. Delati obračun glede dosežkov vseh ekip Jelovice je zelo nevaležno delo. V povprečju smo precej padli, kljub odličnim rezultatom posameznih ekip ali pa posameznikov. Res, da je bila letošnja konkurenca huda, toda to še ni opravičilo za delen neuspeh. Medtem ko naše ekipe v strelstvu, balnanju in šahu še vedno dosega uspehe iz prejšnjih tekmovanj, pa tega ne moremo trditi za kegljače, posebno v moški konkurenci in delno med ženskami. Kegljači so leto razočarali, če upoštevamo rezultate posameznikov, ki so popolnoma zatajili. To velja zapisati še posebno zato, ker vemo, da so sposobni doseči dosti boljše rezultate od tistih, s katerimi so postregli na lesariadi. Ostanje upanje v prihodnost, ki pa bo zagotovo vsaj pri kegljačih bolj rožnata. Za delen neuspeh pri kegljanju za dekleta pa so krive razmere izbire tekmovalk. V Jelovici je med dekleti za tekmovalno kegljanje premalo

zanimanja in zato tudi slaba konkurenca na izbirnih tekmovanjih. Tekmujejo pač tiste, ki so. Več kegljačic kolektiv, vsaj tako izgleda, ne premore. Druga stvar, ki se jo tudi velja dotakniti, je disciplina tako na treningu in pripravah kot na samem tekmovanju. Tekmovalci, ki je določen, da zastopa barve podjetja, naj se vsak trenutek zaveda odgovornosti in zaupanja, ki mu ga kolektiv daje. Letos, pa tudi prej, so bili primeri, posebno pri ženskem kegljanju, nešportnega obnašanja, tako pred nastopom kot med nastopom. To velja posebno za nekatera dekleta, posledice pa nosi ves kolektiv izbranih športnikov, ki zastopajo naše podjetje.

Odbojkarji so bili letos že solidneje pripravljeni. Ubadajo se s problemom igrišča, pa tudi izbira kandidatov je precej šibka.

Nogometaši so v vidnem vzponu, tako v kvaliteti igre kot po rezultatih. Dejstvo pa je, da je posebno pri nogometu zelo ostra konkurenca na lesariadah. Letos se je poznalo pomanjkanje skupnih priprav.

Za konec velja pohvaliti še vodje posameznih ekip za prizadevanje in priprave na nastop. Pohvala velja tudi vodjema reprezentanc tovarišu Rehbergerju in tovarišu Gabru.

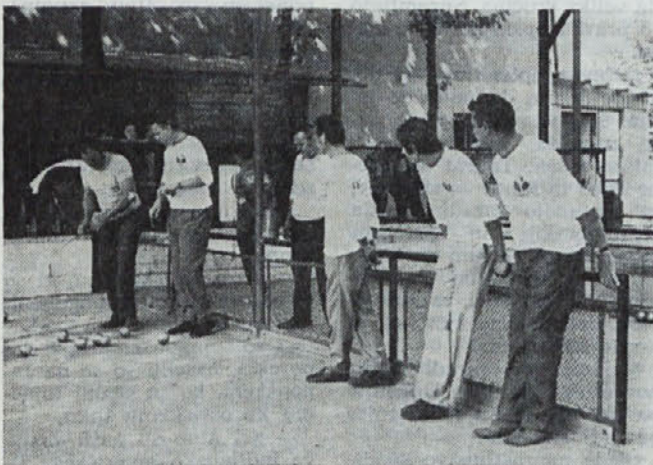
Franc Jenko

Streljanje — ženske:

To je edina panoga, v kateri je ekipa Jelovice brez prave konkurence. Strelke v postavi: Fojkarjeva, Likarjeva

in Bohinčeva, so nas tudi tokrat razveselile, saj so s 454 krogi premočno osvojile najvišje odličje. Dekletom vse čestitke!

Balnanje:

V tej disciplini je nastopilo 21 ekip. Prvo mesto je po maratonskem boju doseglo moštvo INLES iz Ribnice, ki je

v finalu premagalo ekipo JAVOR iz Pivke. Nastopilo je tudi zastopstvo Jelovice, ki je zasedlo solidno 9. mesto. Za Jelovico so balinali: Seljak, Breznik, Blažir, Berginc.

Nov način...

(Nadaljevanje z 2. str.)

Sklenitev posojilne pogodbe

Podružnica banke zahteva od občana v zavarovanje posojilne terjatve:

- vknjižbo zastavne pravice v korist podružnice banke na zemljišču, na katerem gradi in je njegova last,
- vknjižbo zastavne pravice v korist podružnice na nepremičnini, katero rekonstruira,
- vknjižbo zaznambe vrstnega reda za bodočo hipoteko v korist podružnice banke na stavbnem zemljišču, ki je

družbena last in na katerem bo sezidal stanovanjsko hišo in menico, podpisano od kreditno sposobnih porokov za čas do vknjižbe zastavne pravice,

- izjava občana, kadar kupuje stanovanje, da dovoli na tem stanovanju vknjižbo zastavne pravice v korist banke in da bo eno leto po vselitvi v stanovanje predložil podružnici banke zemljiško-knjižni izpisek z vknjiženo lastninsko pravico,
- menico podpisano od kreditno sposobnih porokov v vseh drugih primerih, naštetih v 5. členu tega pravilnika,
- druge oblike zavarovanja, ki pomenijo za podružnico banke zadostno jamstvo za poplačilo dolga.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka tega člena se lahko podružnica banke sporazume z občanom, da bo zantevala v kritje za posojilo do največ 70.000 din in na odplačilno dobo 9 let samo menico, podpisano od ustreznega števila kreditno sposobnih porokov.

Organizacija predloži za sklenitev posojilne pogodbe v primerih, ko sama porablja posojilo, naslednjo dokumentacijo:

- gradbeno dovoljenje, gradbeni načrt in drugo investicijsko tehnično dokumentacijo, kadar gradi stanovanjsko hišo,

- kupoprodajno pogodbo proizvajalcem stanovanj, kadar kupuje najemna stanovanja,

- gradbeno dovoljenje z ustrežno dokumentacijo, oziroma potrdilo pristojnega organa občinske skupščine, da gradbeno dovoljenje ni potrebno v primerih, ko rekonstruira stanovanje ali stanovanjsko hišo,

- investicijski program, investicijsko tehnično dokumentacijo ter lokacijsko in gradbeno dovoljenje, kadar gre za graditev komunalnih naprav in napeljav za osebno in skupno porabo,

- biano menico s pridržbeno izjavo za znesek vezanih sredstev in akceptne naloge s pooblastilom za predložitev teh nalog v izplačilo.

Isto dokumentacijo predloži organizacija tudi za vsakega delavca posebej, če prenese pravico posojila nanj.

Poraba posojila

Posojilo se lahko začne rabiti takoj po sklenitvi posojilne pogodbe, porabiti pa se mora najkasneje v 12 mesecih od sklenitve pogodbe. Po 12 mesecih prenese podružnica banke celoten znesek na odplačevanje, neporabljen del pa gre na račun lastne udeležbe. Po dveh letih prenese podružnica banke vsa neporabljen sredstva z obrestmi na račun odplačilnega dolga. Če pa občan porabi posojilo prej kot v 12 mesecih, prenese podružnica banke znesek v naslednjem mesecu, dne v katerem je bilo posojilo porabljeno. Isto velja tudi za delovno organizacijo.

Porabo posojila podružnica banke kontrolira, zato ji mora tako delovna organizacija kot občan predložiti k vsakemu nalogu za prenos ali gotovinsko izplačilo ustrezno izplačilno dokumentacijo.

Podružnica banke lahko sklepa o poslovanju po pooblastilu, lahko prevzame sodno izterjavo zapadlih obveznosti po posebni pogodbi, ki jo sklene z organizacijo. Nato lahko prevzame posle v zvezi z odplačevanjem posojil, ki so že izrabljena in jih občani že vračajo.

Občan lahko tudi odsvoji, obremeni ali kako drugače zmanjša vrednost kreditirane ali zastavljene nepremičnine pred poplačilom dolga samo s soglasjem banke. V teh primerih lahko banka spremeni kreditne pogoje.

Valerija Žakelj

Prehrana in delo

Dolgo je že znano, da je hrana eden izmed odločilnih dejavnikov za duševno in telesno kondicijo ljudi in ima zelo kompleksne naloge za človeški organizem. Hrana je potrebna za rast in razvoj organizma in za regeneracijo tkiv — to je naloga beljakovinskih sestavin v hrani. Leta zagotavlja s pomočjo ogljikovih hidratov in maščob energijsko ter kalorijsko potrebo organizma za gibanje in delo, obenem pa tudi štiti organizem z zagotavljanjem njegove potrebe po vodi, mineralih in vitaminih.

Znana je povezava med ustrežno prehrano delavcev in njihovim delovnim uspehom. Kvalitativno in kvantitativno neustrezna prehrana delavcev vpliva na delazmožnost in delovni uspeh, na zvišanje »škarta« v industriji, na večje obolenje delavcev in na večje število poškodb pri delu. Prehrana delavcev je ustrezna, če je pravilno kakovostno in količinsko sestavljena.

Količinsko ustrezna prehrana mora zagotoviti energijsko in kalorijsko potrebo organizma. Delavec, ki je star 25 let, teže 65 kg in ki opravlja srednje težko delo v zmernem klimatskem okolju, rabi približno 3200 kalorij dnevno; delavka pa približno 500 kalorij manj.

Racionalno je, če se 3/5 teh kalorij krije z ogljikovimi hidrati. Če je kalorijska potreba organizma večja zaradi težjega dela, moramo kalorijsko potrebo kriti z maščobami. Maščobe morajo kriti približno 1/4 dnevne kalorijske potrebe. Pri težkem mišičnem delu pa je upravičena še nadaljnja poraba maščob.

Neracionalno je, če so beljakovine material za kritje kalorijskih potreb organizma. Osnovni namen beljakovin v prehrani je bilanca dušika za rast, razvoj in regeneracijo tkiv v organizmu. Dnevni fiziološki minimum je gram beljakovin na kilogram telesne teže. Težki fizični delavci, intelektualci in športniki imajo večjo potrebo po beljakovinah v prehrani. Odnos med živalskimi in rastlinskimi beljakovinami mora biti 0,7.

Za vsako porabljeno kalorigo organizem potrebuje po 1 cm³ vode. K tej energetski potrebi moramo prišteti še vodo, izgubljeno s potenjem.

Dnevna potreba kuhinjske soli v organizmu znaša povprečno 7 do 12 g dnevno. Pri večjem potenju je potrebno dodati še 2 g soli za vsak dodatni liter izgubljene tekočine.

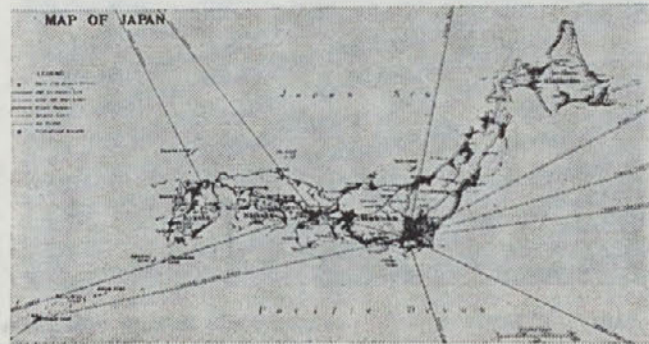
Težje mišično delo povečuje potrebo organizma po vitaminih skupine B. Pri težkem mišičnem in intelektualnem delu je povečana potreba organizma po vitaminu C.

Ugotovljeno je, da ima alkohol kalorijsko vrednost — 7 kalorij v gramu. Za primerjavo naj povem, da imajo ogljikovi hidrati le 4,1 kalorigo, maščobe pa 9,3 kalorige (Nadaljevanje na 5. str.)

Japonska — dežela morja, sonca, templjev, betona in

(NADALJEVANJE 3.)

Leži med 30. in 45. vzporednikom, VZ od Mandžurije in Koreje, med Tihim in Ohotskim morjem, Japonskim in Rumenim morjem.

Otočje je dolgo 2000 km. Po legendi so otoki rojeni iz vodnih kapljic, padajočih od sulice, ki jo je pomčil v morje bog Izanagi.

Glavni štirje otoki Japonske so: Hokkaido, Honshu, Shikoku, Kyushu, na jugu pa še sklop majhnih otokov Ryu-Kyu, Kurile in Sahalin pa so Japonci vrnili SSSR.

Japonska predstavlja 0,28 odst. zemljine površine, na njej pa živi 3,6 % prebivalcev sveta. Skupna površina otokov je 369.644 km.

Japonsko otočje je nastalo s pregibanjem tal v pacifiškem področju. Po tektonski sestavi spadajo otoki k družini visokih planin na vzhodni obali Tihiga oceana (Aljaska, Skalno gorovje, Andi, Kordiljeri). Če bi merili otok iz morskega dna, bi bilo to tudi do 10.000 m visoko gorovje. Ta del Pacifika je najbolj tektonsko aktiven in se tla še danes stalno dvigujejo.

Svojo sedanjo obliko je dobil arhipelag konec terciara, kopenska oblika pa se je ustalila šele v kvartaru. V kvartaru se je izoblikoval tudi večji del ravnin.

Na Japonskem je troje planinskih sestavov. Sahalinski (Sahalin, Hokaido, S Honšua). To je mlajši sestav. Gorovje južne polovice Japonske spada h Kitajskemu —

sestavljajo zelo stare formacije.

Med obema sistemoma je skupina Fudži, ki teče po severno od polotoka Izu do Tajamskega zaliva.

Planinski sistemi delijo deželo povsem naravno. Severno od Fudžija se dežela imenuje Kanto, južni del Kansal. V del te verige na Honšuju je Omote Nipon (Srednja Japonska), zahodno pa je Ura Nipon (Zadnja Japonska).

Glavna gorska skupina Kvenlunškega gorovja ali Japonskih Alp je znana po razkosanosti, nedostopnosti in divjini. Ima mnogo vulkanov, tudi nad 3000 m visokih. V osrednjem delu Honšuja sta najvišji gorstvi Hida in Akaiši (2500 do 3000 m).

Sahalinsko gorovje je mnogo nižje. Ne presega 1600 m.

Japonska ima tudi precej ravnin. Največji sta Kanto in Kinai. V ravnini Kanto ležita Tokyo in Yokohama, v kinaiski pa Kioto, Osaka, Kobe. To sta zelo rodovitni ravnini in sta najgostejše naseljeni.

OGNJENIKI

predstavljajo 27 % japonske površine. Japonska ima 192 vulkanov, od njih je 58 aktivnih. Ti vulkani dajejo ogromno število mineralnih toplih vrelcev, ki jih Japonci izkoriščajo v rekreativne in medicinske namene.

Najvišji in po lepi simetrični obliki najbolj znan je vulkan Fudži — 3788 m visok. Njegova zadnja erupcija je bila 1707. leta. Pod njegovim žrelom je nekaj čudovitih je-

Ob izbruhih privre pogosto iz zemlje vrela voda, ki napravi veliko škodo poljedelstvu in rečnemu ribištvu.

Do katastrofalnih potresov pride dvakrat ali trikrat v stoletju. Leta 1873 je vulkan Asama, severozahodno od Tokya, uničil okoli 50 vasi.

Leta 1912 je izbruhnil ognjenik Kirisima na Kiušu pri Nagasakiju. Izbruhi vulkanov se povezujejo s potresi, ki povzročajo veliko škodo. Posebno so nevarni vertikalni potresi. Letno je na Japonskem okoli 150 potresov.

OBALA

na Japonskem morju je manj razgibana in so na njej samo trije večji zalivi (Aomori, Nanao, Vakaza). Obrežja na Pacifiku pa je znano po svoji razgibanosti, polno je zalivov in manjših otokov. Na tej strani je voda globoka že pri bregu, na odprtem morju pa globina doseže do 8000 m. Morje je proti azijski celini plitvejša in ne preseže 3500 m.

Japonska obala velja za eno najbolj razčlenjenih na našem planetu. Ima okoli 807 pristanišč.

Japonska je vsa pod velikim vplivom monsumskih vetrov ima 4 letne čase. Na Hokaidu so zime kar sibirске. Dolge zelo mrzle, poletja pa so hladna. Pomlad in jesen sta kratki. Oktobra začne pihati mrzel veter iz Sibirije in traja do aprila. Januarja je temperatura do —23, —33° C, v notranjosti otoka tudi do —44° C.

Razen mrzlega monsuma — pozimi piha iz severa in severozahoda — vpliva na japonsko podnebje tudi topli morsk tok Kurošivo, ki prihaja z juga in povzroča pletilo silno deževje.

Iz severne strani, Kurilskih otokov in Hokaida prihaja hladni tok Oiašivo, ki niža temperaturo.

V osrednjem delu Honšua je podnebje zmerno. Zime so kratke in mile, posebno na jugu otoka. Sneg je v tem delu le malo časa, poleti vlada velika vročina. Spremljajo jo pravi tropski nalivi in vlaga.

Deževna doba traja od polovice junija do polovice julija. Seže v septembru se vlaga zmanjša, vročina doseže takrat višek. Takrat se prične doba tajfunov — viharjev, ki nastanejo zaradi trčenja septembrskih in poletnih monsumov. Tajfuni puščajo za seboj strahotna pustošenja. Najstrašnejši tajfun je bil zabeležen leta 1959, ko je umrlo 5000 ljudi.

Najbolj trpi zaradi tajfunov otok Kiušu, na Honšuju pa okolica Tokya in Nagoje, pa tudi Hokaido.

Glede na rastlinstvo spada Japonska k azijskemu Holarktičnemu pasu. 68 % površin Japonske pokrivajo gozdovi. Trdijo, da uspeva tu 160 vrst gozdnih dreves. V južnem pasu so to listavci, celo tropsko drevje (banane,

sladkorni trs, palme). V tem predelu Japonske imajo 50 različnih vrst bambusov, ki dosežejo do 20 m višine. Osrednji južni pas je stalno zelen, listje tu sploh ne odpada (do južnega dela Honšua) — bambus, cedre, ciprese, črni bor, hruške, jabolka, breskve, marelice.

Osrednji severni pas ima alpski značaj in ga imenujejo »bukov pas« (severni Honšua in južni Hokaido) — jesen, breza, hrast. Ta predel je naseljen, gozdovi so gostejši in bolj ohranjeni. Prefektura Kaita je najprimernejša pokrajina na Japonskem za lesno industrijo.

Hokaido ima subarktično klimo — iglavci. To je najbolj gozdat predel Japonske (29 % celotne gozdne površine).

50 % gozdov je na Japonskem v zasebni lasti (javne ustanove, svetišča, samostani), 31 % v državni lasti. Do začetka tega stoletja so Japonci zelo razredčili gozdne površine. Največ gozda so posekali za časa II. svetovne vojne. Nujno je potrebno ponovno pogozditi svet.

ZIVALSTVO je v glavnem tako, kot na azijski celini. Ker se Japonska razteza po dolžini, ima na severu Hokaido subarktično, otočje Amami Ošima na jugu pa subtropsko podnebje.

Glede živalstva ločimo na Japonskem v glavnem dve območji: palearktično, orientalsko.

Palearktično se deli na mandžursko in sibirsko. Na Kiušuju, Honšuju in Sikokuju žive opice, lisice, jazbeci, medvedi, antilope, japonski jelen, merjasci. Na Hokaidu živi rjavi medved, črna kuna. To spada v palearktično področje.

Na Japonskem ni mnogo divjačine, lov ni razvit. Zelo pa je razvit ribolov. V Tihem oceanu je največ rib zaradi mešanja toplega in mrzlega toka. V japonskih vodah živi nad 800 vrst rib.

Originalni prebivalci na Japonskem so Ainu skupina, kavkaška rasa, ki pa jo je nadvladala mongolska. Pravijo, da je ostalo le še kakšnih 200 primerkov te prvotne čiste rase.

Od kod izvirajo Ainuji, se še do danes znanstveniki niso zedinili.

Nekaj mnenj antropologov: — Ainu so sorodni Slovanom,

— stara azijska rasa, ki se je pod pritiskom mongolskih plemen umaknila na vzhod,

— so japonsko-kitajskega porekla, naselili so se na Japonskem, ko so sledili toplemu kurošivskemu toku,

— pri Ainu so našli sledove indijanske ameriškega tipa človeka.

Te teze dokazujejo, da so se Japonci naselili na svoje otoke, kjer so našli najprej Aine, potem pa Malajce, Eskime in mandžursko-korejske skupine.

Kvenlunškemu sestavu, ki je starejši. Vleče se od SZ čez južni del Honšua, prehaja na Sikoku in Kiušu. Ta sistem

zer. Japonci imajo ta vulkan za sveto goro. Skoraj vsak Japonec jo v svojem življenju obiše.

gospodarskega napredka

Ainu rasa se najbolj odraža pri prebivalcih severa. So višji, bolj žilavi, žene imajo rdeča lica. Živijo na severu Hokaida in na Kurilskih otokih. Tipični zanje so košati ljudje, so bolj svetlopolti.

in ovalnih obrazov, velikih oči, majhnih ust.

10% je polinezijsko — Sumatra skupine.

Po številu prebivalstva je Japonska na petem mestu na

skem. Naglo se je povečala produktivnost, velika sprememba v gibanju prebivalstva med mestom in deželo.

Prej je bil prirastek večji na deželi, v Meidži dobi pa je ravno obratno. Japonska je iz tipično kmečke države postala sodobna industrijska država.

V 64. letih (od 1872 do 1936) se je japonsko prebivalstvo podvojilo. Mnogo izseljencev se je vrnilo iz Mandžurije, Koreje, Formoze, ZDA, Havajev. Gostota na Japonskem je 266 prebivalcev na km².

Večina znanstvenikov meni, da se japonski jezik sklada z drugimi altajskimi jeziki tako po slovniški strukturi kakor po harmoniji samoglasnikov. Danes vidimo, da je japonski jezik res nekoliko soroden korejskemu, podob-

skimi jeziki. V japonščini se namreč vsaka beseda konča na samoglasnik, kar je značilno za indonezijske jezike in za papuanski jezik v Novi Gvineji.

Prognoze za leto 1971 so bile 100 milijonov prebivalcev. Japonski jezik nima nič skupnega s kitajskim, razen pisave, ki so si jo nekoč izposodili od Kitajcev in jo za silo prilagodili potrebam jezika.

Pisava je silno komplicirana. Kitajci imajo okoli 3500 znakov in 96 fonetičnih simbolov. Vsak vokal ima 3-4 različne izgovarjave in je lahko napisan v 5 različnih stilih.

Studentje jezikov morajo znati rabiti do 9000 znakov, tipkarice pa operirajo s 3029. Preprosti stroji za pisanje

Kaj je teleks

Živimo v času vse hitrejšega razvoja tehnike in tehnologije; razvoj terja tudi vse hitrejšo povezovanje med ljudmi, vse hitrejšo prenašanje informacij na vse večjih razdaljah, saj je svet prav zaradi telekomunikacij postal resnično majhen. Pomislimo, koliko časa je v srednjem veku potovalo neko sporočilo o kakem dogodku npr. vojni zmagi v nek oddaljen kraj. Da so ubili grofa Ulrika Celjskega v Beogradu, so v Celju izvedeli šele čez dobre tri dni. Danes pa zavrtite telefon, pa govorite s teto v Ameriki, lahko pa ji pišete preko teleprinterja.

Teleprinter je naprava, ki nam omogoča pisanje na daljavo. Torej nam omogoča, da prenašamo sporočila v tiskani obliki. Ko na tastaturi udarimo črko, se taista črka sama odtipka na papirju teleprinterja, recimo v Ameriki, katerega naročnika ste poklicali; tako oddate celotno sporočilo, ki ste ga želeli oddati. Prejemnik vašega sporočila je dobil na svojem aparatu na papirju natipkano vaše sporočilo. To sporočilo imenujemo teleks. Teleks, ki ste ga vi oddali, je natipkan črno, teleks, ki ste ga prejeli pa rdeče, kar je važno za dokumentiranje. Teleks, zelo laično povedano, je kot napisan telefonski razgovor ali pa pogovor, ker vam poklicani lahko tudi takoj odgovori na isti način s tipkanjem.

Teleprinter je naprava, podobna velikemu pisalnemu stroju s tastaturo, oddajnikom, sprejemnikom in pogonskim delom (elektromotor, osi, kolesa itd.).

Teleprinter ima določene prednosti pred telefonom. Nekoliko lažje se dobi zveza, ker je naročnikov na teleprinter manj. Sporočilo (teleks) je tudi dokument, medtem ko telefonskega pogovora ne moremo dokazovati. Prednost je tudi ta, da mnogokrat kljub vzpostavljeni zvezi na telefonu ne moremo dobiti pravega človeka, ker je trenutno odsoten. Na teleprinter pa lahko odgovori pozneje, takrat, ko se vrne. Oddajanje in sprejemanje sporočil po teleprinterju je tudi mnogo cenejše kot po telefonu.

To bi bilo nekaj o teleprinterju in o teleksu.

Berta Ogorevc

Sodelujte
v glasilu
JELOVICA

dr. Mario Kocijančič

Sedanje prebivalstvo Japonske se deli v tri rasne skupine: Yamato, Manchu — korejska, polinezijska.

Glavni del prebivalstva je Yamato rasa — 60%. Pri njih prevladuje mongolski element. Imajo kratke noge, visoke lične kosti, tope nosove, ravne črne lase. Največ jih ima krvno skupino B, polt imajo rumeno.

30% prebivalcev je Manchu. To so mnogi ljudje iz višjih slojev, filmske zvezde. So visoki, dolgonogi, dobro proporcijirani, ozkih nosov

svetu (Kitajska, Indija, SSSR in ZDA). Po gostoti prebivalstva pa je takoj za Holandijo in Belgijo.

Japonske ni niti za dve Jugoslaviji, v njej pa živi petkrat več ljudi kot pri nas.

Popis iz leta 1950 je naštel na Japonskem 83.200.000 prebivalcev.

V fevdalni dobi je bilo število prebivalcev na Japonskem majhno. V dobi Meidži pa je prodrl na Japonsko kapitalistični družbeni red in spremenil družbeno in gospodarsko življenje na Japon-

nost z drugimi altajskimi jeziki pa je minimalna. Nekateri znanstveniki skušajo povezati japonščino z malezij-

imajo samo fonetične — Katakana simbole. Hiragana simboli pa se rabijo v tisku in knjigah.

Prehrana. . .

(Nadaljevanje s 4. str.)

v gramu. Žal kalorij, ki se v organizmu osvobajajo pri zgorevanju alkohola, ne moremo koristiti za delo in ogrevanje. Te kalorije lahko le delno in posredno uporabimo za nadomestilo kalorij bazalnega metabolizma. Zato alkohol odsvetujemo fizičnim in umskim delavcem ter športnikom. Ker alkohol povečuje izločanje vode iz organizma je posebej nevaren za delavce in športnike, ki izgubljajo večje količine potu.

Za povezavo med ustrezno prehrano in delovnim uspehom je bistveno pomembna pravilna razdelitev obrokov. Običajno jemo trikrat do petkrat dnevno. Dnevno število obrokov hrane nima večjega vpliva na celotno izkoriščenost hrane, ima pa velik vpliv na razdelitev krvi v organizmu. Za zdravje in za delovni uspeh je dobro, če jemo večkrat dnevno manjše obroke.

Kvalitativno in kvantitativno ustrezno prehrano mora vsakemu človeku zagotoviti osnovna prehrana. Dopolnilna prehrana je dopolnilo osnovne prehrane v zvezi z delom. Dopolnilno prehrano tvori dopolnilni obrok. Njegov namen je, da izpopolni potrošeno energijo med delom in da dvigne telesno in

duševno kondicijo ter storilnost delavca. Zato je dopolnilni obrok zaželen in potreben tudi tedaj, če je delavcu zagotovljena kvalitativno in kvantitativno ustrezna osnovna prehrana in sicer kot nujno dopolnilo osnovni prehrani, predvsem za delavce, pri katerih je zaradi poklicne aktivnosti potrebno več kot 3200 kalorij dnevno.

Raziskave so pokazale, da je v osnovni prehrani naših delavcev v zadnjih desetletjih napravljen velik napredek. Osnovna prehrana delavcev, predvsem tistih, ki poklicno opravljajo težko ali težje delo še vedno pogosto ne zadovoljuje v beljakovinah in zaščitnih snoveh, občasno celo v kalorijah. Zato mora biti dopolnilni obrok pogosto ali vsaj občasno ne le dopolnilna prehrana, temveč tudi korektura osnovne prehrane in kvantitativni sestavi dopolnilnega obroka. Dopolnilni obrok mora vsebovati predvsem ogljikove hidrate, zaradi korekture osnovne prehrane naj bo dopolnjen tudi z beljakovinami in zaščitnimi snovmi.

Znano je, da se dopolnilni obrok konzumira med glavnim odmorom. Manj pa je znanega o tem, kdaj mora biti ta odmor. Tradicionalno je ob koncu četrte ure delovnega časa — kar je prepozno.

Če domnevamo, da delavci zajtrkujejo pred delom, je optimalni čas za dopolnilni obrok in odmor v drugi polovici tretje ure delovnega časa. Znano je, da delavci zelo pogosto ne zajtrkujejo, ne moremo korigirati s premikanjem dopolnilnega obroka v bolj zgodnje ure delovnega časa, temveč le z zdravstveno in socialno prevzgojo delavcev. Odmor, v katerem se konzumira dopolnilni obrok mora trajati vsaj 20 minut. Dopolnilni obrok je potrebno konzumirati sede.

Za delavce, kateri opravljajo zelo težka ali težka fizična dela sta priporočljiva dva dopolnilna obroka v dveh ločenih odmorih. Pri tem je drugi obrok in odmor običajno v drugi polovici šeste ure delovnega časa. Dva ustrezna dopolnilna obroka priporočamo tudi ostalim delavcem — saj je pravilneje jesti večkrat dnevno v majhnih obrokih — posebej pa mladoletnim delavcem, delavcem, ki imajo iz kakršnegakoli vzroka dietno prehrano in posebej delavcem, ki imajo daljšo pot z dela domov ter zaradi tega pozno obedujejo.

Pri nas je »topli obrok« skoraj sinonim za dopolnilni obrok. Ta praksa je napačna. Strokovnjaki so ugotovili, da ni nikakršne resne fiziološke

potrebe, da bi dopolnilni obrok moral biti predvsem le topli obrok. Zato svetujemo kot standardni dopolnilni obrok »hladni obrok«. Tak obrok ima velike prednosti — lahko je zelo kaloričen v majhnem obsegu, hitro ga pripravimo, razdelimo in konzumiramo. Hitro se tudi resorbira in izkoristi. Tudi cena takega obroka bi morala biti praviloma nižja.

Hladni dopolnilni obrok praviloma vedno kombiniramo z napitki. Ti so praviloma sadni ali vsaj vitaminski, poleti mlačni, a v zimskem času topli — nikoli pa mrzli ali vroči. Napitki so posebej pomembni za delavce, ki delajo v zelo toplem ali mrzlem okolju. Predvsem mladoletnim delavcem svetujemo kot napitek mleko, kar koristi tudi vsem drugim delavcem, a se žal premalo tega zavedajo in poslušujejo.

Za pravilno prehrano delavcev med delom ima tudi velik pomen strokovnost kadra, ki programira, organizira in pripravlja dopolnilno prehrano ter opremljenost in stanje objektov družbene prehrane v organizacijah združenega dela. Le tako lahko pričakujemo izboljšanje prehrabene statusa, prehrabene stanja in delazmožnosti delavcev.

Imeli smo sindikalni izlet

TOZD — Montažni objekti smo imeli 14. septembra sindikalni izlet v Logarsko dolino.

paro krenili proti Trojanam, kamor smo prispeli ob 8. uri. Vodja izleta, tov. Franc Stražar, nas je povabil na šilček

Ob lepem sončnem jutru smo se zbrali pred železniško postajo. Od 60 prijavljenih nas je bilo na startu le 32. Pot nas je vodila proti Cerkljam. Tam je naš žagarski obrat, kjer smo dobili še zadnje tovariše iz našega TOZD. Tako zbrani smo s polno

močnega in obvezni trojanski krof. Ob 8.30 smo že malo veseli nadaljevali pot proti hmeljski dolini in nato zavili v Logarsko dolino, kamor smo prišli ob 10. uri. V planinskem domu smo se za trenutek ustavili, kjer je tovariš Stražar naročil kosila, nato

pa smo se odpeljali naprej do slapa Rinke. Z zanimanjem smo si ogledali slap, nekateri bolj urni in polni moči pa smo se povzpeli še do kooče na Okrešju v višini 1378 m.

Po krajšem oddihu smo se ob 12.30 vrnili v planinški dom, kjer nas je čakalo izdatno kosilo. Po kosilu smo se do 15. ure veselo vrteli ob zvokih harmonike Ludvika Hafnerja in ob spremljavi Alojza Igljarja na berdi.

Nato nas je pot vodila proti Gornjemu gradu. Tu je bil dveurni postanek. Ker pa nismo imeli kompasa s seboj, smo zavili v napačno »oštarijo«. To smo izvedeli po dveh dneh, ko smo bili že doma. Tam je bila namreč naročena malica.

Ob 18. uri pa smo se preko Crnivca in Kamnika vrnili v Cerklje, Kranj in Trato, kamor smo se pripeljali veseli in zdravi ob 22. uri. Tako je potekel naš sindikalni izlet.

Na koncu bi se zahvalil sindikalnim organizatorjem za lep izlet z željo, naj bi ta postal tradicionalen in da bi se izleta udeležili v večjem številu, ne pa od 150 članov TOZD samo 32 delavcev.

Naj bo izlet simbol tovarištva, medsebojnih spoznanj in obujanja spominov.

Alojz Igljar

Z upokojenci v neznanu

Že tradicionalna »pot v neznanu« naših upokojencev je za nami. Ko so se v jutranjih urah, na dan izleta pričeli zbirati naši stari sodelavci, so iz neba še padale posamezne kaplje, kot da bi za-

ske jame in je bila zgrajena v obrambne namene proti Turkom.

Dež je medtem povsem prenehal padati, mi pa smo se z avtobusi odpeljali proti končnemu cilju — k izviro-

ostale za nevihto, ki je bila ponoči. No, naši vrli upokojenci se slabega vremena niso ustrašili in se jih je zbralo 103. Pred vhodom v podjetje so se prisrčno pozdravljali, saj je za marsikaterega upokojenca to edina prilika v letu, da se sreča z nekdanjimi sodelavci in prijatelji. Med klepetom po skupinicah se je zelo hitro približal čas odhoda.

V avtobusih smo za upokojence na listkih pripravili tri vprašanja, in sicer:

1. kje je cilj izleta?
2. koliko osnovnih proizvodov delamo v Jelovici in
3. koliko TOZD ima Jelovica?

Moramo reči, da se na splošno pri tem preizkusu upokojenci niso preveč prislavili in se je tudi pri njih odrazilo pomanjkljivo obveščanje. Kilometri so medtem urno ostajali za nami in bili smo na prvi postaji — ob Tabori jami. Čeprav so bili upokojenci opozorjeni, da je pot po jami precej naporna (saj je samo stopnic 970), je bilo le malo takih, ki je niso obiskali. Pa še ti so imeli dober izgovor: »Za jama ni nikoli prepozno.« No, ampam ta jama je bila zares lepa in vsi so iz nje prišli zdravi z nekoliko močnejšo sapo, ampak šlo je.

Po ogledu jame si je skoraj cela družina ogledala še cerkvo iz 16. stoletja, ki stoji na hribčku v bližini Tabor-

Krke. Na poti iz Grosuplja do Krke so nam jo Dolenjci zagodli s tem, da so ob cesti postavili table »OBVOZ«, pa nismo mogli ugotoviti, kaj so s tem še drugega dosegli, kot da so nas speljali v neko vasico, kjer je bilo tudi naše borne obvozne ceste konec. Zaradi velike lakote in žeje smo se urno obrnili in krenili po najbližji poti do Krke, kjer so nas z vso menažo obupani čakali Stefan, Kambijaš in Lojzka, ki so pa najprej morali zglediti odnose v družini, od katere je bilo gospodarsko poslopje, ki so ga preuredili v restavracijo.

Po naporni hoji po jami, Taboru in krožni poti do mesta piknika, je imela intendantska ekipa obilico dela, da je potešila prvo lakoto in pogasila vsem žejo. No, tudi take luknje se dajo zamašiti in prav kmalu se je ob izviri Krke razlegala vesela pesem in še kaj. Čeprav bi po programu morali iti nazaj preko Žužemberka, to ni bilo mogoče, ker se je nekaterim Krka tako dopadla, da se nikakor niso mogli odločiti, da bi šli na avtobus.

Tako smo iz Krke krenili do Škofje Loke, ker so nekateri morali loviti zvezo z avtobusi.

Z »na svidenje« v prihodnjem letu smo se v Škofji Loki ločili.

Anton Kužnik

Glas iz poslovalnic

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva je po našem mišljenju vrlo dobar informator za sva važna zbivanja u preduzeću i zato rado čitan od strane radnih ljudi. Razume se, ovo važi samo za radnike-će iz Slovenije, dok je za ostale manje-više nerazumljiv, jer je pisan isključivo na slovenačkom jeziku. Ovo se posebno odnosi na radnike naših poslovalnica, jer se veći-na njih nalazi van područja Slovenije.

Da bi u ovom listu i njenoj saradnji mogli da učestvuju i radnici naših poslovalnica, da bi ovaj list bio njima još bliži i da bi se čuo i njihov glas, predlažemo, da se uvede posebna rubrika pod nazivom »GLAS IZ POSLOVNI-CA« (ili tome slično) i to isključivo na srpsko-hrvatskom jeziku. Pod ovom rubrikom obradivala bi se tematika rada poslovalnica i to bi bila njihova rubrika. Materijala za pisanje ima uvek na pretek. Od raznih zgoda i ne-

zgoda pa do razmene mišljenja u radu na odredjenim radnim mestima, zatim obrada raznih predloga, davanje stručnih saveta, itd, itd..., a sve u cilju usavršavanja i unapređenja poslovanja na planu veće realizacije.

Želimo da list objavi ovaj predlog u svom narednom broju, a istovremeno pozivamo sve kolektive naših poslovalnica na aktivnu i konstruktivnu saradnju.

Jurij Hafner Niš

Franc Jenko

Iz kronike okteta Jelovica

Zadnji nastop pevcev Jelovica v letu 1973 je bil v tovarni Slovenijales v Medvodah 28. decembra. Tenorist okteta Leon Marolt je direktor tega

podjetja in je povabil oktetovce, da zapojejo jubilejantom — delavcem omenjenega kolektiva. Program je kolektiv navdušeno pozdravil.

Prvi nastop okteta Jelovica v novem 1974. letu je bil 19. januarja na konferenci sindikalne podružnice Jelovica v gostišču Name v Škofji Loki. Zbranim delegatom je oktet zapel šest narodnih in umetnih pesmi z narodnostno in revolucionarno tematiko.

Po nastopu v Nami so pevci okteta Jelovica obiskali vas Praprotno, kjer so se s pesmijo poslovili od preminulega Jožeta Sifranja, člana kvinteta Fantov s Praprotna, ki se je tragično ponesrečil blizu rojstnega kraja.

17. marca je oktet zapel na posebni svečanosti v Cerkljah. Umrl je član kolektiva Jelovica Jože Kerč. Pevci so zapeli naslednje pesmi: Lipo, Gozdič in Slovo.

Čez nekaj dni istega meseca, 22. marca, je oktet Jelovica nastopil s celovečernim dobredelnim koncertom za oskrbovance doma slepih v Škofji Loki. Zbrani poslušalci so prisluhnili nekaterim

skladbam, ki jih je oktet prvič izvajal. Te so bile: renesančna Matona mia casa, narodna Dobar večer, Kernjakova Pepca, Maroltova Pastirska in narodna Teče mi vodica. Z nastopom so bili oskrbovanci in vodilni v domu zelo zadovoljni in so povabili pevce na ponovno svidenje.

Isti dan zvečer so člani okteta slučajno prisostvovali nastopu slavnega pantomimika Andresa Valdesa s Kube, ki je bil gost loškega gradu. (Nadaljevanje prihodnjt)

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija Škofja Loka — Ureja: odbor za obveščanje organizacije združenega dela: Jenko Franc, Jenko Franc, Ogorc Berta, Tušek Janez, Bondi Tjaša, Oblak Smiljana, Dolenc Stanka, Rupar Jože — Odgovorni urednik: Franc Pavlin — Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj, v 1100 izvodi

